

Quod si per peccatum ægritudinem incurrimus animæ, per pœnitentiam spiritualiter sanamur, spiritualiter etiam & corporaliter (prout animæ expedit) per extremam vñctionem, per ordinem vero ecclesia gubernatur & multiplicatur spiritualiter, per matrimonium corporaliter augetur. Hæc omnia sacramenta tribus perficiuntur, videlicet rebus tanquã materia, verbis tanquam forma, & persona ministri conferentis sacramentum cum intentione faciendi, quod facit ecclesia, quorum si aliquod deest, non perficitur sacramentũ. Inter hæc sacramenta tria sunt, baptisumus, confirmatio, & ordo, quæ characterem, id est, spirituale quoddam signum, a cæteris distinctiuum imprimunt in anima indelebile. Vnde in eadem persona non reiterantur. Reliqua vero quatuor characterem non imprimunt & reiterationem admittunt. Primũ omnium sacramentorum locum tenet sanctum baptisuma, quod vitæ spiritualis ianua est, per ipsum enim membra Christi ac de corpore efficiuntur ecclesiæ. Et cum per primum hominem mors introiit erit in vniuersos, nisi ex aqua & spiritu renascimur, non possumus (vt inquit veritas) in regnum cœlorum introire. Materia huius sacramenti est aqua vera & naturalis, nec refert frigiditas sit calida. Forma autem est, Ego te baptizo in nomine patris & filij & spiritus sancti. Non tamẽ negamus, quin & per illa verba, Baptizetur talis seruus Christi in nomine patris, & filij, & spiritus sancti, Vel, Baptizatur manibus meis talis, in nomine patris & filij & spiritus sancti, verum perficiatur baptisuma, quoniam cum principalis causa, ex quo baptisumus virtutem habet, sit sancta trinitas, instrumentalis autem sit minister, qui tradit exterius sacramentum, si exprimitur actus, qui per ipsum exercetur ministerium, cum sanctæ trinitatis inuocatione, perficitur sacramentum. Minister huius sacramenti est sacerdos, cui ex officio competit baptizare. In causa autem necessitatis non solum sacerdos vel diaconus, sed etiam laicus vel mulier, imo etiam paganus & hæreticus baptizare potest, dummodo formam seruet ecclesiæ, & facere intendat quod facit ecclesia. Huius sacramenti effectus est remissio omnis culpæ originalis, & actualis, omnis quoq; pœnæ, quæ pro ipsa culpa debetur. Propterea baptizatis nulla pro peccatis præteritis iniungenda est satisfactio, sed morientes antequam culpã aliquam committant, statim ad regnum cœlorum & dei visionem perueniunt. Secundum sacramentum est confirmatio, cuius materia est, chrisma consecutum ex oleo, quod nitorem significat conscientiæ, & balsamo, qui odorem significat bonæ famæ, per episcopum benedicto. Forma autem est, signo te signo crucis, & confirmo te chrismate salutis, in nomine patris & filij & spiritus sancti. Ordinarius minister est episcopus. Et cum cæteras vñctiones valeat exhibere, hanc non nisi episcopus debet conferre, quia de solis apostolis legitur (quorum vicem tenent episcopi) quod per manus impositionem spiritum sanctum dabant, quemadmodum actuum apostolorum lectio manifestat. Cũ enim audissent (inquit) apostoli, gerãt Hierosolymis, quia receperat Samaria verbum dei, miserunt ad eos Petrum & Iohannem. Qui cum venissent, orauerunt pro eis, vt acciperent spiritum sanctum. Nondum enim in quenquam illorum venerat, sed baptizati tantum erant in nomine domini Iesu. Tunc imponebant manus super illos, & accipiebant spiritum sanctum. Loco autem illius manus impositionis datur in ecclesia confirmatio. Legitur tamen aliquando per apostolicæ sedis dispensationem ex rationabili & urgente admodum causa simplicem sacerdotem chrismate per episcopum consecuto hoc administrasse confirmationis sacramentum. Effectus autem huius sacramenti est, quia in eo datur spiritus sanctus ad robur, sicut datus est apostolis in die pentecostes, vt videlicet Christianus audacter Christi cõfiteatur nomen. Ideoq; in fronte, vbi verecundiæ sedes est, confirmandus inungitur, ne Christi nomen cõfiteri erubescat, & præcipue crucem eius, qui ludæis est scandalum, gentibus autem stultitia, secundum apostolum, propter quod signo crucis signatur. Tertium est eucharistiæ sacramentum, cuius materia est panis triticeus, & vinum de vite, cui ante cõsecrationem aqua modicissima admisceri debet. Aqua autem ideo admiscetur, quoniam iuxta testimonia sanctorum patrum ac doctorum ecclesiæ pridem in disputatione exhibita, creditur ipsum dominum in vino aqua permixto hoc instituisse sacramentũ. Deinde, quia hoc conuenit dominicæ passionis representationi. Inquit enim beatus Alexander papa quintus a beato Petro, in sacramentorum oblationibus, quæ intra missarum solennia dño

1. Cor. 1. d

In prima dec.
epi. & de cõ
secr. dist. 2. In
sacramentor.